

luonnos 27.1.2022

MAA- JA METSÄTALOUSHALLITUS
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
27.1.2022

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS VUODELTA 2022 MAKSETTAVIEN KANSALLISTEN KASVINTUOTANNON TUKIEN JA KOTIELÄINTUKIEN VALVONNASTA

1 Yleistä

Maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001), jäljempänä *tukilaki*, sekä maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013), jäljempänä *toimeenpanolaki*, 22 §:n 6 momentin ja 23 §:n 4 momentin nojalla ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetus kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta.

Ehdotetulla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin vuodelta 2022 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta sekä tukien tarkemmista alentamisperusteista. Tukien hallinnoinnissa ja valvonnassa käytettäisiin soveltuvin osin yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 V osaston II luvussa säädettyä yhdenmukaista hallinto- ja valvontajärjestelmää. Yhdenmukaistamista hallinto- ja valvontajärjestelmästä säädetään tarkemmin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 täydentämisestä yhdenmukaistettujen hallinto- ja valvontajärjestelmän sekä suoriin tukiin, maaseudun kehittämistukeen ja täydentäviin ehtoihin sovellettavien maksujen epäämisen- ja perumisedellytysten sekä hallinnollisten seuraamusten osalta annetussa komission delegoidussa asetuksessa (EU) N:o 640/2014 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1306/2013 soveltamissäännöistä yhdenmukaistettujen hallinto- ja valvontajärjestelmän, maaseudun kehittämistoimenpiteiden ja täydentävien ehtojen osalta annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 809/2014.

2 Asetuksen pääasiallinen sisältö

Ehdotettu valtioneuvoston asetus vastaisi pääosin sisällöltään vuodelta 2021 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta annettua valtioneuvoston asetusta (220/2021).

Ehdotetulla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien tarkastamisesta, valvonnan järjestämisestä sekä valvonnan seuraamuksista siltä osin kuin tukilaissa ja toimeenpanolaissa ei asiasta tarkemmin säädetä. Asetusehdotuksen mukaan valvonnassa tarkastettaisiin kansallisten tukien tukiehtojen noudattaminen.

Paikan päällä tehtävien tarkastusten vähimmäismäärää ehdotetaan Covid-19- eli koronaviruspandemiasta johtuen edelleen alennettavaksi vuoden 2022 valvonnoissa. Koronaviruspandemia vaikuttaa edelleen valvontojen suorittamiseen.

Asetusehdotuksen mukaan kansallista kasvintuotannon tukea hakeneista maataloista valvottaisiin kolmen prosentin sijaan vähintään yksi prosentti paikalla tehtävin tarkastuksin. Vastaavasti kansallista kotieläintukea naudoista hakeneista tiloista tarkastettaisiin vähintään yksi prosentti. Uuhista ja kutuista kansallista eläintukea hakeneista maataloista tarkastettaisiin samoin vähintään yksi prosentti. Tuotannosta irrotettua sika- ja siipikarjatalouden tukea hakeneita maataloja valvotaan peltovalvontojen yhteydessä ja niidenkin osalta tarkastusten määrä laskettaisiin yhteen prosenttiin tänä vuonna. Mehiläistalouden kansallista pesäkohtaista tukea hakeneista hakijoista tarkastettaisiin vähintään yksi prosentti.

Pykälän 5 ja 6 momenteissa tarkoitettujen teurastamovalvonnan sekä meijeri- ja maidon suoramyyntivalvonnan osalta ei tässä yhteydessä ehdoteta muutosta, koska näitä valvontoja tehdään vasta tukivuotta seuraavan vuoden alussa.

Muilta osin asetukseen tehtäisiin säädösviittauksista johtuvat päivitykset. Säädösviittauksia on päivitetty erityisesti eläinten tunnistamiseen ja jäljitettävyyteen liittyvien säädösmuutosten takia. Laki eläinten tunnistamisesta ja rekisteröinnistä (1069/2021) tuli voimaan 1.1.2022. Lailla kumottiin eläintunnistusjärjestelmästä annettu laki (238/2010). Laissa säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston niin kutsutun eläinterveys sääntöjen (EU) 2016/429 täydentämisestä. Eläinterveys sääntöön on koottu osana eläintautien vastustamista aiemmat eläinlajikohtaiset eläinten tunnistamista ja jäljitettävyyttä sekä pitopaikkojen rekisteröintiä koskevat säännökset.

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan x.x.2022.

3 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetulla asetuksella ei arvioida olevan vaikutuksia valtion talousarvioon.

4 Lausunnot

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto Ruokavirastolta, Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä ja Maaseudun Kehittäjät ry:ltä.

5 Laintarkastus